

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur

Datum : 11 juni 2009
Uw kenmerk : **2009WMC65**
Ons kenmerk : 2009INT241399
Contactpersoon : Geerte Wachter
E-mail : geerte.wachter
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 2739
Bijlage(n) : Regeling
Cultuurparticipatie
2009-2012

Onderwerp: Subsidieregeling Cultuurparticipatie 2009-2012

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Aanleiding

In de cultuurnota 2009-2012 'Cultuur is kracht' benoemt de provincie cultuurparticipatie als een van de kerntaken: 'Wij vinden het belangrijk dat zo veel mogelijk inwoners deelnemen aan cultuur, als bezoeker of als maker. Het beoefenen van cultuur draagt bij aan een gevoel voor schoonheid, waardering voor het verleden en aan kwaliteit van leven. Wij realiseren ons steeds meer dat het cultureel bewustzijn essentieel is om ook in de toekomst een goede leefomgeving te behouden. Cultuurparticipatie draagt bij aan sociale cohesie en aan de vorming van identiteit.'

Net als cultuureducatie overstijgt cultuurparticipatie de verschillende beleidsterreinen. Het is meer een doel binnen de terreinen, dan een apart beleidsterrein. Want participatie gaat net zo goed over amateurkunst als amateur-archeologie.

Voorgeschiedenis

Op initiatief van toenmalig staatssecretaris van cultuur Van de Ploeg hebben OCW, IPO en VNG (30 grootste gemeenten) het eerste Actieprogramma Cultuurbereik (2001-2004) ingericht. De visitatiecommissie die deze periode visiteerde, kwam tot de conclusie dat er veel in gang is gezet, maar dat er niet voldoende tijd is geweest voor verankering. Tijd voor een tweede Actieprogramma Cultuurbereik (2005-2008). Er werd minder ingezet op experiment, meer op meerjarige subsidies, en provincies gingen zich actiever met kleine(re) gemeenten bemoeien.

De huidige minister van cultuur Plasterk heeft het Fonds Cultuurparticipatie ingericht. Daarmee is het niet meer een programma van de drie overheidslagen samen – provincies en gemeenten kunnen wel een aanvraag indienen bij het landelijke fonds. Het accent is verschoven van bereik naar participatie. De drie thema's diversiteit, vernieuwing en verankering doorsnijden de drie inhoudelijke lijnen cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur. De missie van het fonds luidt: 'iedere Nederlander, beginnend bij jongeren, komt op termijn actief in aanraking met een cultuurdiscipline'. De doelstellingen zijn: 'Meer mensen doen mee' en 'betere faciliteiten' (begeleiding, scholing, ruimtes).

Essentie / samenvatting:

Iedere Nederlander, beginnend bij jongeren komt op termijn actief in aanraking met een cultuurdiscipline. Culturele diversiteit in aanbod en publiek verrijkt en versterkt het culturele leven. Wij hanteren hier de brede definitie van diversiteit, dat wil zeggen diversiteit als kenmerk van kunst en maatschappij en niet alleen diversiteit waarbij het beleid gericht is op specifieke doelgroepen. We stimuleren vernieuwende initiatieven en projecten (nieuwe activiteiten, nieuwe samenwerkingsvormen, vraaggestuurd aanbod) en verankeren ingezette ontwikkelingen op gebied van diversiteit en vernieuwing.

Binnen de regeling Cultuurparticipatie kunnen we inspelen op de behoefte van het veld en ruimte maken voor cultuureducatieve activiteiten. Daarmee stimuleren we naast gemeenten, ook instellingen op het gebied van cultuurparticipatie.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

- Minimaal 10 projecten op het gebied van actieve cultuurparticipatie honoreren;
- Vergroten van aantal inwoners van de provincie dat actief deelneemt aan cultuur;
- Inwoners van Utrecht gaan meer en op een andere manier deelnemen aan cultuur;
- Een veranderd (vernieuwd) bewustzijn van cultuurbeleving;
- Andere vorm van programmering, gericht op cultuurparticipatie;
- Verhoogde betrokkenheid bij lokale cultuur
- Wisselwerking tussen disciplines, sectoren, participanten, publiek en instellingen;
- Verankering (bv. van netwerken, 'eigen' verantwoordelijkheid instellingen en kunstenaars t.a.v. participanten en publiek).

Specifieke doelen:

- Jongeren stimuleren om deel te nemen aan cultuur;
- Organisaties stimuleren om projecten te organiseren op gebied van cultuurparticipatie met als doel dat het aantal burgers toeneemt dat deelneemt aan cultuur;

De Regeling heeft een meerwaarde binnen het programma Cultuurparticipatie. Naast bijvoorbeeld de convenanten die met gemeenten worden afgesloten, biedt de Regeling een open en uitnodigende houding die het mogelijk maakt om nieuwe culturele instellingen te bereiken. Daar waar deze instellingen nog niet ingebed zijn in reguliere beleidstrajecten, gunt de Regeling hen een kans om (provinciaal of bovenlokaal) initiatief te ontplooiën. De Regeling maakt de unieke invalshoek van cultuurparticipatie concreet: het gaat hier om een specifiek doel wat aanvullend is op regulier beleid. Ook biedt de Regeling mogelijkheden voor 'cross over' projecten. Deze mogelijkheid bestond nog niet.

De Regeling heeft een looptijd tot en met 2012. Door middel van deze regeling Cultuurparticipatie proberen we organisaties te faciliteren om projecten op gebied van actieve cultuurdeelname te organiseren. Cultuurdeelname op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en cross-overs hiertussen. In deze Regeling is nog geen aandacht besteed aan het beleidsterrein volkscultuur, een van de drie terreinen van Cultuurparticipatie. Op dit moment vindt een onderzoek naar dit voor de provincie nieuwe beleidsterrein plaats op basis waarvan een beleidsplan zal worden geschreven in het najaar 2009. Dit zou in 2010 kunnen leiden tot het opnemen van volkscultuur in deze Regeling, waarmee een breder gebied van nieuwe initiatieven kan worden bestreken.

Door onze ondersteuning bij projecten verwachten we eveneens een ander denken teweeg te brengen over cultuurparticipatie. Wij gaan uit van minimaal 10 projecten jaarlijks, die wij voor dit budget kunnen honoreren. Wij willen werken met een minimumbijdrage, namelijk € 3.000,- per aanvraag en een maximumbijdrage van € 20.000,-. Wij willen hierdoor niet teveel geld versnipperen over verschillende projecten maar organisaties wel voldoende armslag bieden om de kwaliteit te waarborgen.

Wij letten bij de aanvragen op de inhoudelijke criteria, past het binnen het kader van amateurkunst en/of educatie. Gaat het daadwerkelijk om het stimuleren van de actieve deelname aan cultuur?

Hoeveel deelnemers worden beoogd? Is de aanvraag helder omschreven? Hebben wij voldoende vertrouwen in de kwalitatieve aanpak en de organisatie? Is het een reële begroting? We streven naar een gelijke verdeling van de onderwerpen amateurkunst en cultuureducatie maar laten kwaliteit van de voorstellen leidend zijn.

Financiële consequenties

Beschikbaar budget binnen het Programma Cultuurparticipatie voor de Regeling

	2009	2010	2011	2012
Regeling Cultuurparticipatie	€225.000	€200.000	€200.000	€200.000

Omdat er in 2009 slechts één tranche is, is het plafond op 175.000 euro gesteld. De resterende 50.000 euro zullen zoals al is vastgesteld in het Programma Cultuurparticipatie na 2009 worden ingezet.

Vervolprocedure/voortgang

Wanneer is het Programma Cultuurparticipatie geslaagd in 2012?

Op programmaniveau is het in 2012 geslaagd als we, met de combinatie van de afspraken met gemeenten (inclusief de Cultuurmakelaars), de subsidieregeling Cultuurparticipatie, en onze inzet via de andere lijnen een zo groot mogelijk bereik van de inwoners van de Provincie Utrecht weten te behalen. Wij streven naar een actieve deelname aan cultuur van zeker de helft van de inwoners (400.000 van totaal 800.000 inwoners, zonder Utrecht en Amersfoort), waarvan al 100.000 amateurbeoefenaars actief zijn.

Op projectniveau zullen wij jaarlijks onze concrete resultaten benoemen en eveneens per jaar benoemen wanneer wij het project geslaagd vinden. Dit vertaald zich ook in de afspraken die wij maken met gemeenten en de subsidies die wij verstrekken aan organisaties, wij vragen dus ook om aantallen deelnemers aan de activiteiten en in geval van gemeenten ook het aantal projecten op gebied van participatie.

Onze meerwaarde zit in de actieve verspreiding van het denken over Cultuurparticipatie en het verbinden van datgene wat lokaal op verschillende plekken gebeurt in de Provincie. Daarnaast zijn wij door het overzicht in staat om bij te sturen waar nodig, bijvoorbeeld in gebieden waar niets gebeurt of niet op een goede manier gebeurt.

Voortgangsrapportage wordt verwacht begin 2010.

Eerdere besluiten:

7 oktober 2008: Vaststelling Cultuurnota 2009-2012 'Cultuur is kracht'

25 november 2008': Aanvraag Cultuurparticipatie 2009-2012 vastgesteld door GS

30 maart 2009, GS heeft jaarplan Cultuurparticipatie 2009 vastgesteld

21 april 2009: Landelijk Fonds heeft Programma Cultuurparticipatie vastgesteld

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

In het kader van de informatievoorziening treft u hierbij de Regeling Cultuurparticipatie ter kennisname aan.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma